

Roskilde, den 22. marts 1964.

Underbilag 1.

Hr. finansminister Poul Hansen.

Tak for dit brev af 12. ds., hvormed der fulgte en redegørelse fra udvalget vedrørende forenkling af ejendomsbeskatningen.

Det korte og det lange af denne redegørelse forekommer mig at være, at den af mig foreslåede ændring vel var gennemførlig, men at den vil være vanskelig at administrere, og den kun vil have ringe virkning i forbindelse med gældende lov.

På foranledning heraf vil jeg gerne fremsætte nogle betragtninger:

For det første har jeg den opfattelse, at grundstigningsskylden skal fikseres, og i fremtiden skal der ikke pålignes grundstigningsskyld.

For det andet vil man indføre ensartede grundskatter, der forhåbentlig kan lignede med samme procent på alle grundværdier.

Endelig vil man gennem en kapitalvindingsskat søge at inddrage en væsentlig part af den urimelige fortjeneste, der nu tilfalder de enkelte særlig heldige medborgere, der „sidder“ på den jord, der ligger som hindring for samfundets — navnlig byernes — harmoniske udvikling.

Denne lovgivning kan vel inddrage nogle penge til det offentlige, men den kan ikke bringe jorden frem til rimelig pris. En kapitalvindingsskat vil jo nærmest medvirke til, at jorden holdes tilbage.

Jeg vil derfor skønne, at vi skulle erkende, at den tid, vi lever i, har medført helt andre forhold for overgang af landbrugsjord til byggegrunde, end vi tidligere kendte.

Så sent som i 1920'erne kunne man købe jord og bygge, hvor man ønskede, men det er udelukket i dag, hvor der kræves vej, kloak, rensningsanlæg m. m. Derfor ser vi nu kommunerne i stor udstrækning overtage denne opgave og at byggemodne jorden, ligesom kommunerne selvfølgelig må have ret til at bestemme, hvor der kan bygges — adskillelse mellem beboelse og fabrikskvarter.

I denne kamp om jorden er kommunerne uhyre svagt stillet, praksis viser resultatet heraf. Jeg anfører Ballerups køb af Laustrupgård, men det kan suppleres med en lang række salg af lignende art.

Disse urimelige priser på „rå“ landbrugsjord må selvfølgelig betales af de fremtidige brugere, hvad enten det bliver parcelhuse, udlejningskaserner eller fabriksanlæg.

Bivirkningerne er — efter mit skøn — endnu farligere. Det viser sig i praksis, at jorden i vidt omkreds stiger i pris. Virkningen er særlig synlig i de sjællandske amter, men de spores også i Århus amt, og denne pristigning vil forplante sig videre.

Samtidig er det en kendsgerning, at de heldige sælgere, der ønsker at fortsætte som landbrugere, efterspørger større ejendomme i andre egne af landet, og i kraft af deres mange — let erhvervede penge — er de med til at drive priserne op på landbrugs-ejendomme, trods de ringe muligheder for rentabiliteten til skade for den ungdom, der skal føre landbruget videre.

Jeg har hørt flere udtale, at de var villige til at medvirke til en dæmpning af den pristigning, der foregår ved landbrugsjordens overgang til anden udnyttelse. Jeg har set forslag derom fra professor Juul, og kan der findes andre veje, er jeg rede til at forhandle derom, men det haster.

Mit forslag vil derfor være, at vi beholder grundstigningsskyld for den jord, som kommunerne skal benytte til udvidelse af byerne eller til offentlige anlæg, f. eks. rensningsanlæg.

Betingelsen må være, at kommunerne har ministeriets eller amtsrådets godkendelse til købet, at kommunerne har forsøgt at købe, men ikke har fået arealet overladt trods et bud, der f. eks. kan være 2-3 gange den sidste vurdering.

Principielt må det være sådan, at sælgeren får en pris, der betinger, at han kan købe en tilsvarende *landbrugsejendom* og